

Alþingi
Erindi nr. þ 138/999
komudagur 25.1.2010

RÍKISLÖGREGLUSTJÓRINN

Reykjavík 21. janúar 2010

Tilvísun: 2009120210

50.03

Tilvísun yðar: Þskj. 323 — 279. mál.

Nefndasvið Alþingis
Samgöngunefnd Alþingis
Austurstræti 8-10
150 REYKJAVÍK

Efni: Umsögn, þskj. 323 - 279. mál

Vísað er til tölvupósts Samgöngunefndar Alþingis, dags. 28. desember 2009, þar sem óskað er umsagnar ríkislögreglustjóra um frumvarp til laga um rannsókn samgönguslysa, 279. mál. Frumvarpið felur í sér sameiningu laga um rannsókn sjóslysa, nr. 68/200, með síðari breytingum, laga um rannsókn flugslysa, nr. 35/2004, með síðari breytingum, og laga nr. 24/2005, um rannsóknarnefnd umferðarslysa. Markmið frumvarpsins er að auka öryggi í samgöngum með því að efla og bæta slysarannsóknir hér á landi.

Í frumvarpsdrögum er fjallað um umferðarslys án skilgreiningar og verður ekki annað ráðið en að rannsóknarnefnd samgönguslysa eigi að annast rannsókn allra slysa í umferðinni. Í þessu sambandi er minnt á fjölda umferðarslysa hér á landi og tafir sem geta orðið fyrir aðra umferð ef nefndinni er almennt ætlað að koma á vettvang þar sem umferðarslys hefur orðið. Nauðsynlegt er að huga að þessu við lagasetningu og hvort þetta fyrirkomulag muni leiða til þess að lögreglumenn verði lengur á vettvangi en ella hefði orðið.

Í niðurlagi 14. gr. frumvarpsins er með vísan til 5. kafla viðauka 13 við Chicago-samninginn gert ráð fyrir því að rannsóknarnefndin geti boðið fulltrúum erlendra ríkja, þar sem ríkisborgarar þess hafa látist, að taka þátt í að bera kennsl á lík hinna látnu. Í frumvarpinu er ekki kveðið á um að rannsóknarnefndinni verði fengið það hlutverk að bera kennsl á lík þeirra sem látast af slysförum – það er viðfangsefni lögreglunnar með vísan til 2. mgr. 52. gr., 86. og 87. gr. sakamála laga, nr. 88/2008, reglugerðar um ritun dánarvottorða, réttarlæknisfræðilega líkskoðun, réttarkrúfningu og tilkynningu til Hagstofu Íslands um andvana fædd börn, nr. 248/2001, einkum III. kafla, og reglugerð um kennslanefnd nr. 350/2009.

Að öðru leyti er vísað til hjálagðar umsagnar ríkislögreglustjórans um drög að frumvarpi sama efnis sem sent var samgöngu- og sveitarstjórnarráðuneytinu 14. apríl 2009, samkvæmt beiðni ráðuneytisins í tölvubréfi 27. febrúar sama ár.

F.h. RLS

Thelma Clausen Þórðardóttir / Gísli Pálsson

AFRIT

RÍKISLÖGREGLUSTJÓRINN

Reykjavík 14. apríl 2009

Tilvísun: 2009030002

50.03

Tilvísun yðar: SAM07060083

Samgönguráðuneytið
Hafnarhúsinu við Tryggvagötu
150 REYKJAVÍK

Ríkislögreglustjórinn hefur haft til umsagnar, að beiðni samgönguráðuneytisins, frumvarp til laga um rannsókn samgönguslysa. Frumvarpið felur í sér sameiningu núverandi rannsóknarnefnda á sviði flugs, sjós og umferðar í eina nýja nefnd sem í frumvarpinu er nefnd; Rannsóknarnefnd samgönguslysa. Umsögnin fer hér á eftir.

Í 2. gr. frumvarpsins segir m.a. um markmið rannsókna „Þegar við á skulu rannsóknir samkvæmt lögum þessum ná til fyrirkomulags tilkynninga um slys, til leitar, björgunaraðgerða og annarra tengdra aðgerða sem ætlað er að draga úr afleiðingum slysa“.

Í IX. kafla laga um almannavarnir nr 82/2008 er fjallað um rannsóknarnefnd almanna- og sjómanna. Rannsóknarnefnd almanna- og sjómanna starfar sjálfstæð og óháð stjórnvöldum og öðrum rannsóknaraðilum, ákærvaldi og dómstólum. Í 2. mgr. 28. gr. almannavarnalaga segir: „Rannsóknarnefnd almanna- og sjómanna skal að loknu hættuástandi rannsaka þær viðbragðsáætlanir sem stuðst var við og viðbrögð viðbragðsaðila, þar á meðal vaktstöðvar samræmdar neyðarsvörunar, samhæfingar- og stjórnstöðvar, lögreglu, slökkviliðs, landhelgisgæslu og almannavarnarnefnda.“

Í 3. mgr. 31 gr. almannavarnalaga segir; „Að öðru leyti en greinir frá í ákvæðum þessa kafla skal í starfi nefndarinnar fara eftir lögum um rannsóknarnefnd umferðaslysa eftir því sem við á.“

Ef almannavarnaskipulag á Íslandi er virkjað vegna samgönguslysa má gera ráð fyrir að þrjár óháðar rannsóknir fari fram;

Rannsókn lögreglu til að sýna fram á hvort lögbrot hafi verið framið og vegna áverka eða dauða þolenda vegna framhalds málsins t.d. vegna trygginga.

Rannsókn Rannsóknarnefndar samgönguslysa til að leiða í ljós orsakir samgönguslysa með það að augnarmiði að koma í veg fyrir samskonar slys og atvik. Einnig nái rannsóknin til viðbragða viðbragðsaðila.

Rannsókn Rannsóknarnefndar almanna- og sjómanna um viðbragðsáætlanir og viðbrögð viðbragðsaðila.

Í ljósi mikillar skörunar á rannsóknum rannsóknarnefndana leggur ríkislögreglustjórinn það til að gerðar verði breytingar á frumvarpi um rannsóknarnefnd samgönguslysa og á lögum um almannavarnir í þá veru að rannsóknir allra slysa skulu heyra undir sérstaka rannsóknarnefnd. Uppbygging slíkarar nefndar væri líkt og gert er ráð fyrir í drögum að lögum um rannsóknarnefnd. Sérfræðipækning á viðkomandi atburðum væri tryggð þ.e. umferðar, sjó og flugslysum. Til viðbótar því væri tryggð sérfræðipækning innan nefndarinnar á rannsókn viðbragða og hefði sá

rannsóknarstjóri með að gera rannsókn allra viðbragað óháð því hver orsökinn væri.

Sá rannsóknarstjóri hefði líka með að gera rannsókn viðbragða við öðrum slysum t.d. náttúruhamförum og öðru slíku sem rannsóknarnefnd almannavarna hefur samkvæmt lögum um almannavarnir með höndum í dag.

Slíkt fyrirkomulag væri til þess fallið að auka samlegð og koma í veg fyrir að sömu vinnu væri verið að leysa á tveim stöðum með tilheyrandi kostnaði.

Samkvæmt drögum að frumvarpi um rannsóknarnefnd samgönguslysa er samgönguráðherra ætlað að skipa í nefndina en Alþingi skipar rannsóknarnefnd almannavarna og því vert að skoða skipan rannsóknarstjóra viðbragða með það í huga. Skoða mætti t.d. hvort forsætisráðuneytið ætti að skipa nefndina samkvæmt tillögum samgönguráðuneytis og dómsmálaráðuneytis og nefndin heyrði þar með undir forsætisráðuneyti. Fordæmi fyrir slíku er rannsóknarnefnd sem skipuð er af forsætisráðuneyti ef mannlát verður í ofanflóði í byggð.

Í VI. kafla að frumvarpsins um rannsóknarnefnd samgönguslysa er fjallað um aðstoð í kjölfar samgönguslysa.

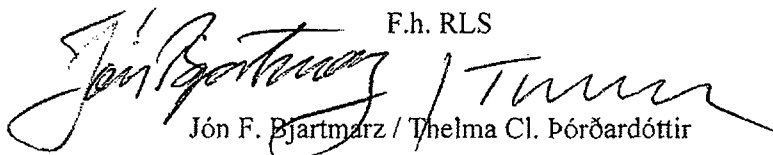
Skipulag almannavarna tekur á verkefnum þeim sem þar eru en í almannavarnalögnum frá 2008 er kveðið enn skýrar á um þetta í 15. og 16. gr. laganna þar sem er fjallað um gerð viðbragðasáætlna og þar m.a. fjallað um þætti sem VI kaflanum er ætlað að leysa og ætti það að teljast fullnægjandi varðandi aðstoð í kjölfar samgönguslysa. Í gildi er einnig reglugerð um störf kennslanefndar og eru störf hennar hluti af skipulagi almannavarna.

Einnig er það athugunarvert að rannsóknarnefnd vinni að viðbragðsáætlun sem hún ætti síðan að rannsaka viðbrögðin við skv. 2. gr. frumvarpsins.

Það er því tillaga ríkislögreglustjóra að VI kaflin í drögnum verði feldur út.

Í 13. gr. frumvarpsins er að fjallað um tilkynningarskyldu. Ríkislögreglustjórinn leggur til að lögreglu verði tilkynnt um umferðarslys, til að tekinn sé af allur vafi um það hver er tilkynnandi sem og unnt sé að koma boðum til rannsóknarnefndar umferðarslysa svo fljótt sem auðið er. Sama tillaga er gerð hvað varðar tilkynningu rannsóknarstjóra um hvort hann hyggist koma á vettvang slyssins. Lagt er til að slíkt skuli tilkynnt beint til lögreglu.

Í 22. gr. frumvarpsins er að finna ákvæði um upplýsingaöflun, þ.m.t. öflun á upptökum fjaraskipta. Lagt er til að skýrt verði nánar hvað átt er við með þessu orðalagi.

F.h. RLS

Jón F. Bjartmarz / Thelma Cl. Þórðardóttir